

TEMPORARY
ACADEMY
OF ARTS

ACTOPOLIS
ATHENS

**THE
SOFT POWER
LECTURES**

Η Προσωρινή Ακαδημία Τεχνών Επαγγελματικής και Ερασιτεχνικής Κατάρτισης (ΠΑΤ) είναι μια κινούμενη ακαδημία τεχνών και ένα καλλιτεχνικό πρόγραμμα πειραματικής εκπαίδευσης που προσφέρει ανώτατες καλλιτεχνικές σπουδές σε περιοχές που παρουσιάζεται ενδιαφέρον για μια εναλλακτική, πειραματική και αυτοοργανωμένη παιδεία εφαρμοσμένων και καλών τεχνών. Η ΠΑΤ πειραματίζεται σε ένα μοντέλο ανταλλαγής ερασιτεχνικής και επαγγελματικής κατάρτισης αξιοποιώντας την ευελιξία της πρώτης και τη συστηματικότητα και σκοπιμότητα της δεύτερης. Σε κάθε επιχείρηση της η ΠΑΤ δοκιμάζει να εργαστεί πάνω στα διαφορετικά εκφρασμένα αιτήματα και στόχους ανταγωνιστικών μεταξύ τους μοντέλων (καλλιτεχνικής) εκπαίδευσης, δοκιμάζοντας διαφορετικές εκπαιδευτικές δομές και καλλιτεχνικά και κοινωνικά μοντέλα.

Στα πλαίσια του προγράμματος Actopolis που οργανώνει το Ινστιτούτο Γκαίτε, η ΠΑΤ θα επιμεληθεί μια σειρά επιτελεστικών διαλέξεων, επιχειρώντας να παράξει ένα υλικό έλεγχο του λόγου γύρω από προγράμματα ρύθμισης, εξευγενισμού και ετικέτας (branding) των πόλεων που βρίσκονται στο κέντρο ή στις παρυφές της ευρωπαϊκής αναδιάταξης. Οι διαλέξεις θα πραγματοποιηθούν σε θεσμικούς και εξωθεσμικούς χώρους, με ανάμεικτο κοινό, με καταξιωμένους και νεώτερους προσκεκλημένους και θα κορυφωθούν σε μια πολυφωνική παράσταση σε ένα γήπεδο μπάσκετ.

Μια δοσμένη ατζέντα: Η Αθήνα είναι μια πόλη στο μάτι του κυκλώνα. Είναι η πρωτεύουσα μιας χώρας που βρίσκεται στο κέντρο του μεταναστευτικού προβλήματος, στο επίκεντρο του οικονομικού προβλήματος της ευρώπης. Μια πόλη αντιπαράδειγμα σε σχέση με την κατάρρευση των θεσμών που καθόρισαν την ευρώπη της πρόνοιας, των σχολείων, των νοσοκομείων, των ασφαλιστικών ταμείων. Είναι μια πόλη παράδειγμα καθώς είναι μια πόλη σε μετάβαση. Συχνά, αναφέρεται ως μια πόλη με πολύ δημιουργική ενέργεια.

Πως, λοιπόν, προσεγγίζουμε το φαινόμενο της “ενέργειας” που περιγράφει ως κενό σημαίνον γενικότερα την πόλη της Αθήνας και ειδικότερα τους δρώντες του πεδίου της τέχνης και τη σχέση τους με όλα τα παραπάνω φλέγοντα και επίκαιρα ζητήματα που έχουν γίνει ένα τακτικό θέμα στην ατζέντα πολλών ιδρυμάτων, μουσείων και άλλων πολιτιστικών φορέων; Μπορεί κανείς να εκμεταλλευτεί την παραπάνω συγκυρία που συχνά περιγράφεται ως νέα κινητήρια δύναμη, και την εξωτικοποίηση της κρίσης για να παράξει ένα ωφέλιμο branding, να αξιοποιήσει το “μικρόβιο” της δημιουργικότητας και να απολαύσει τα οφέλη αυτής της “εφαρμοσμένης φαντασίας”, για την πόλη και τα υποκείμενα που ασχολούνται με αυτή, καλλιτέχνες, αρχιτέκτονες, ανθρωπολόγους, κοινωνικούς επιστήμονες;

Πως μπορεί να εργαλειοποιήσει κανείς τα ζητήματα της μετανάστευσης, του εθνικισμού, του ελληνικού ήλιου, της ιδέας του νότου προκειμένου να κατασκευαστούν ετικέτες που θα διεκδικήσουν να ηγεμονεύσουν το λόγο γύρω από αυτά τα νοήματα παίζοντας και προβληματίζοντας τους συγκεκριμένους ρόλους που προορίζονται για συγκεκριμένους τόπους και υποκείμενα μέσα στη παγκοσμιοποιημένη συνθήκη;

Πως μπορεί μια χώρα, μια πόλη, μια ακαδημία να εξασκήσει soft power (ήπια δύναμη) προκειμένου να ηγεμονεύσει τον λόγο γύρω από τον εαυτό της και όσα την περιβάλλουν. Διαλέξεις, ομιλίες, συζητήσεις, έργα, apparatuses και άλλα ποικίλα υλικά επιχειρούν να συλλέξουν και να οργανώσουν την αφήγηση που παράγεται γύρω από την εξωτική Αθήνα της κρίσης και της δημιουργίας, την Αθήνα που υποδέχεται χιλιάδες μετανάστες και θα φιλοξενήσει την επόμενη Documenta.

Σάββατο 27 Φεβρουαρίου, State of Concept

«Αθήνα-Ομπερχάουζεν.
Η ενέργεια δύο πόλεων».

Η διάλεξη ξεκινά με το ταξίδι της ΠΑΤ, στα πλαίσια της συμμετοχής της στο πρόγραμμα Ακτόπολις του Ινστιτούτου Γκαίτε, στην πρώην βιομηχανική πόλη του Ομπερχάουζεν. Η ΠΑΤ επιχειρεί να σκεφτεί τους όρους που πραγματοποιείται ένα πρόγραμμα αστικής ρύθμισης σε έξι βαλκανικές πόλεις. Η ΠΑΤ προσκαλείται να ενεργοποιήσει την τέχνη σε σχέση με ζητήματα που αφορούν την πόλη, τους μετανάστες, την εργασία. Αξιοποιώντας μεταξύ άλλων τη διάλεξη ως εργαλείο, επιχειρεί να φέρει στο προσκήνιο τις αντιφάσεις, τις κρυφές ατζέντες, τον δικό της αμφιλεγόμενο ρόλο ως καλλιτεχνικό/εκπαιδευτικό πρόγραμμα σε σχέση με τις σύγχρονες μεθόδους εξευγενισμού και συμμόρφωσης των πόλεων και των υποκειμένων της. Από που προκύπτει η υπόθεση πως η κρίση παράγει δημιουργικά υποκείμενα και “δημιουργικές πόλεις”; Πως κατασκευάζονται οι αφηγήσεις των σύγχρονων αστικών κέντρων ως “ενέργειες” που εξαργυρώνονται στην αγορά του συμβολικού κεφαλαίου και συμμορφώνονται στα ρυθμιστικά αστικά προγράμματα;

Έργα:

The Poem begins with the unloving sun,
Πάνος Σκλαβενίτης

Το πρότζεκτ “The poem begins with the unloving sun” είναι ένα έργο σε εξέλιξη που αποτελείται από μια σειρά διαφορετικών δράσεων (performances, lectures, workshops etc.). Ο ήλιος, η θάλασσα και το καλό κλίμα της χώρας είναι οι βασικότεροι συντελεστές στις κυρίαρχες αφηγήσεις εθνικής υπερηφάνειας. Πάντοτε με θετικό πρόσημο, απαντώνται παντού - σε κρατικά σποτ για την προώθηση του τουρισμού, διαφημίσεις πορτοκαλάδας, τηλεοπτικά σήριαλ, συζητήσεις στον δρόμο κτλ. Αυτές οι αφηγήσεις πολύ συχνά φλερτάρουν - αν δεν ταυτίζονται - με ένα εθνικιστικό και ρατσιστικό δημόσιο παραλήρημα που ακόμη και αν υπήρξε πριν δέκα ή δεκαπέντε χρόνια σίγουρα δεν ήταν σε καμία περίπτωση τόσο ηχηρό, απροκάλυπτο και νομιμοποιημένο. Το πρότζεκτ επιχειρεί να ανιχνεύσει και να αναδείξει τους τρόπους με τους οποίους όλα αυτά διαμορφώνουν από κοινού τη φυσιογνωμία της σημερινής Ελλάδας και της πρωτεύουσάς της.

Fire Walker 2, Κωνσταντίνος Χατζηνικολάου

1. Τι σημαίνει η εικόνα εκείνου του άντρα που κουβαλά ένα στρώμα στον ώμο του;
2. Τίποτα μάλλον.
3. Βαδίζει σ’ ένα ελάχιστο κομμάτι της πόλης.
4. Έχουν περάσει δέκα χρόνια.
5. Ξαναβλέπω το φιλμ αμέτρητες φορές.
6. Αυτός ο άντρας συνεχίζει να κουβαλά το στρώμα του.
7. Τι συμβαίνει λοιπόν;
8. Μάλλον τίποτα.

Apparatus: Αναστασία Δούκα, Queen Makita_ ηλεκτρικά εργαλεία, 2004 - (ημικυκλικό παγκάκι) MDF, αυτοκόλλητα, υφασμα, κλωστή

Λυόμενο ομαδικό κάθισμα πάνω σε έξι πανομοιότυπες φέτες με κοινό ιστίο. Αντί να καθίσεις θα μπορούσες να τρέξεις, να φύγεις, να σηκωθείς, να εξηγήσεις αντί να εξηγηθείς.

Σειρά φωτογραφιών εξωφύλλου:
Νίκος Αλεξόπουλος

ACTOPOLIS – THE ART OF ACTION
Ένα εγχείρημα του Goethe-Institut και της Urbane Künste Ruhr